

Ko su idoli adolescenata u Srbiji? Period 2007-2018.

Ivana Stepanović Ilić

Institut za psihologiju i Odeljenje za psihologiju, Filozofski fakultet u Beogradu

U periodu od 2007-2018. godine Institut za psihologiju izveo je tri opsežne studije koje su se bavile istraživanjem svakodnevne mladih, tačnije obrascima ponašanja tokom slobodnog vremena, navikama, vrednostima, kao i odnosima sa značajnim osobama iz okruženja. Jedna od važnih istraživačkih tema bile su i osobe iz privatnog i javnog života na koje se mladi ugledaju budući da je reč o adolescentima uzrasta 15-19 godina koji se nalaze u jeku procesa izgradnje identiteta. U okviru ove tribine biće prikazani rezultati istraživanja koji se odnose na idole adolescenata, odnosno na javne ličnosti na koje se oni ugledaju iz pomenute tri studije iz 2007, 2015. i 2018. godine. Nalazi će biti izloženi u odnosu na sledeća istraživačka pitanja: (1) Koliko adolescenata ima idole i ko su najčešći idoli adolescenata; (2) Na koji način se mogu kategorisati idoli i kakve su promene u klasifikaciji tokom vremena; (3) Zbog čega se adolescenti dive javnim ličnostima (4) Kakva je veza preferencije tipova idola i razloga idolizacije; (5) Kakva je veza socio-demografskih varijabli sa preferencijom tipova idola; (6) Kako adolescenti opažaju uticaj idola na sebe i (7) Kakve su promene u preferenciji različitih tipova idola. Pored poređenja nalaza tri studije i srodnih istraživanja, biće diskutovana primenjena (donekle različita) metodološka rešenja, kao i način na koji se karakteristike uzorka mogu odraziti na dobijene rezultate. Vremenska perspektiva biće osnova za razmatranje promena u klasifikaciji tipova idola, ali i promena u preferenciji različitih tipova idola koje mogu ukazati na način na koji se tokom vremena menja vrednosni sistem mladih.

Ključne reči: adolescenti, idoli, klasifikacija idola, preferencije, razlozi idolizacije